26 november 2026

Grondwettelijk Hof

PERSBERICHT
ARREST 141/2026

De wetsbepaling die de vreemdeling verplicht de kosten van zijn verwijdering van het grondgebied te dragen, is alleen grondwettig als het gaat om de reiskosten en de kosten van de begeleiding onder escorte en niet om de kosten van zijn opsluiting met het oog op zijn verwijdering

Artikel 27, § 3, van de vreemdelingenwet bepaalt dat de kosten veroorzaakt door de repatriëring van de vreemdeling te zijnen laste zijn. De Rechtbank van eerste aanleg te Luik vraagt aan het Hof of die bepaling, in de interpretatie volgens welke zij de Belgische Staat toelaat de kosten in verband met de opsluiting van een vreemdeling in een gesloten centrum met het oog op zijn verwijdering van het grondgebied terug te vorderen, bestaanbaar is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie en met het recht op het ongestoord genot van de eigendom.
Het Hof oordeelt dat die bepaling, in die interpretatie, onevenredige gevolgen heeft voor de betrokken vreemdeling en dat zij bijgevolg de aangevoerde grondrechten schendt. Het Hof stelt echter vast dat de bepaling anders kan worden geïnterpreteerd, in die zin dat de kosten veroorzaakt door de repatriëring slechts de reiskosten en de kosten van de begeleiding onder escorte omvatten, en niet de kosten in verband met de opsluiting. In die andere interpretatie is de bepaling grondwettig.

1. Context van de zaak

Een persoon met de Marokkaanse nationaliteit die illegaal in België verbleef en ten aanzien van wie een bevel om het grondgebied te verlaten was genomen, werd in een gesloten centrum geplaatst tot zijn repatriëring naar Marokko. Bij zijn latere terugkeer naar België eist de Belgische Staat van hem de betaling van de kosten van zijn repatriëring en de kosten van zijn verblijf in het gesloten centrum (bijna 9 000 euro in totaal), op grond van artikel 27, § 3, van de wet van 15 december 1980 « betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ». De betrokkene betwist dat verzoek voor de Rechtbank van eerste aanleg te Luik, afdeling Luik. De Rechtbank vraagt zich af of het bestaanbaar is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet) en met het recht op het ongestoord genot van de eigendom (artikel 16 van de Grondwet en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het EVRM) dat de vreemdeling die van zijn vrijheid wordt beroofd met het oog op zijn repatriëring ertoe wordt verplicht de kosten in verband met zijn opsluiting te betalen, terwijl een dergelijke verplichting niet geldt voor de andere categorieën van personen die wettig worden opgesloten in België. Zij stelt bijgevolg een prejudiciële vraag aan het Hof.

2. Onderzoek door het Hof

Het Hof merkt op dat het verschil in behandeling op een objectief criterium berust, namelijk de reden waarom een persoon is opgesloten. Dat criterium is pertinent ten aanzien van het doel dat erin bestaat de vreemdelingen die illegaal op het grondgebied verblijven ertoe aan te sporen de tegen hen genomen administratieve beslissingen, in het bijzonder de bevelen om het Belgische grondgebied te verlaten, na te leven.

Het Hof oordeelt echter dat de maatregel onevenredige gevolgen heeft in de interpretatie volgens welke de Belgische Staat, bovenop de reiskosten en de kosten van de begeleiding onder escorte, van de betrokken vreemdeling eveneens de kosten mag terugvorderen die zijn veroorzaakt door zijn opsluiting vóór zijn repatriëring. Dat geldt des te meer daar de betrokken vreemdeling zich vaak al in een zeer kwetsbare situatie bevindt en geen vat heeft op de duur van zijn opsluiting, en dus ook niet op de omvang van het bedrag dat hem ten laste wordt gelegd. Het Hof oordeelt dan ook dat artikel 27, § 3, van de wet van 15 december 1980, in die interpretatie, ongrondwettig is.

Het Hof stelt echter vast dat een andere interpretatie mogelijk is : de woorden « de kosten veroorzaakt door de repatriëring » kunnen in die zin worden begrepen dat zij enkel betrekking hebben op de reiskosten en de kosten van de begeleiding onder escorte, en niet op de kosten veroorzaakt door de opsluiting van de vreemdeling vóór zijn repatriëring. In die interpretatie is de betrokken bepaling grondwettig.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de fundamentele rechten en de bevoegdheidverdelende regels door de verschillende wetgevers in België.

Dit persbericht, opgesteld door de cel media van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Het is een samenvatting van de essentiële aspecten van het arrest. De tekst van het arrest is te vinden op de webstek van het Hof.

Contactpersonen voor de pers : Frank Meersschaut | 0475/325.218 | Tim Souverijns | 02/500.12.21 | Thomas Leys | 02/500.12.60

Volg het Hof via LinkedIn